

PETRE PURCĂRESCU

UN MORMÎNT DACO-GETIC DESCOPERIT ÎN MUNICIPIUL RM. VÎLCEA

★

Doi elevi de la Școala generală nr. 4 din municipiul Rm. Vîlcea, descopereau în 1976, pe o grămadă de pământ din strada Alex. Sahia din cartierul „1 Mai” fragmente de ceramică și oase calcinate în stare foarte proastă de conservare, pe care le aduc la Muzeul județean Vîlcea. În urma investigației făcute la fața locului se mai recuperează o parte din materialul ce aparținuse unor vase ce proveneau dintr-un mormînt dacic, dat la iveală cu ocazia săpării unui puț absorbant, la o adîncime de 2,60 m.

Mormîntul era compus dintr-o anforă dacică de tip thasian, o urnă bitronconică și un vas mare cenușiu ornamentat în tehnica ștanțării, din care s-au mai păstrat cîteva fragmente de ceramică.

Anfora este lucrată cu mina, o copie după anforele thasiene, dintr-o pastă ce conține pietricele și nisip, iar fătuirea este făcută prin ungerea cu o zeamă obținută chiar din lutul din care este confecționată, dînd o ceramică poroasă de culoare brun-cenușiu. (Muzeul județean Vîlcea, Colecția Arheologie, nr. inv. 375, fig. 1).

Se cunoaște că pe teritoriul țării noastre au mai fost găsite anfore dacice, care au căutat să imite anforele grecești. Acest fenomen se integrează în procesul de imitarea unor elemente ale culturilor materiale străine integrîndu-se sub diferite forme în cultura materială daco-getică, păstrîndu-și totuși specificul etnic¹.

Lîngă anforă a mai fost descoperit un vas de formă bitronconică cu proeminente-apucători, confecționat în aceeași tehnică. (Colecția Arheologie, inv. nr. 376, fig. 2).

În vasul bitronconic s-au găsit fragmente de osămintă omenești incinerate în stare foarte proastă de conservare.

În multe necropole și așezări geto-dacice din țară și chiar marea așezare daco-getică fortificată de la Butuceni, r. Orhei (R.S.S. Moldovenească) a fost descoperit acest tip de vas bitronconic alături de anfore de Thasos datate din secolul IV—III î.e.n.². Cu totul sporadic se întîlnesc și morminte

1. I. H. Crișan, *Ceramica daco-getică*, București, 1967, p. 85.

2. *Ibidem*, p. 69.

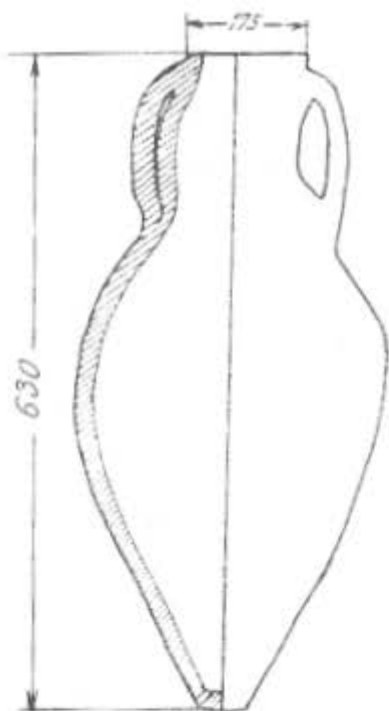

Fig. 1.

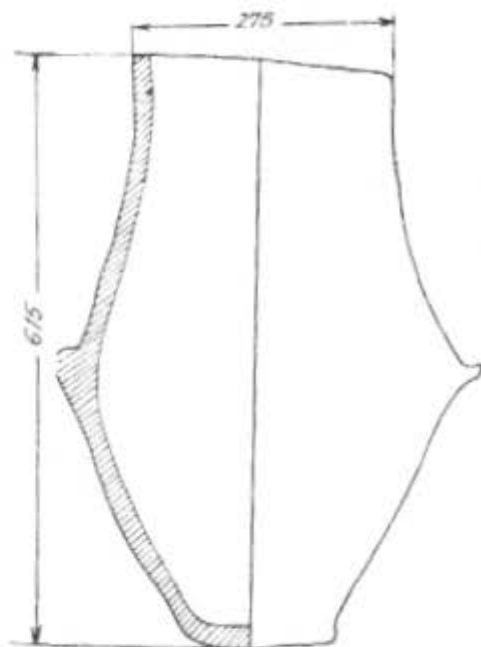

Fig. 2.

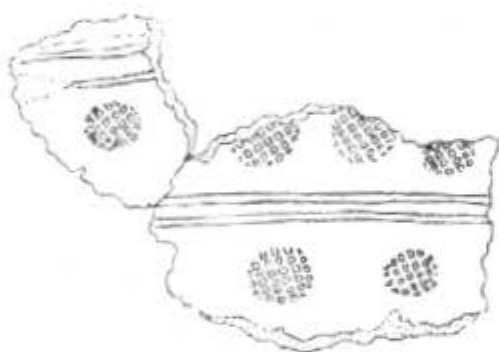

Fig. 3

cu urne așezate direct pe sol, în jurul urnei așezându-se vase adiacente, cu ofrande diferite³.

Un alt element component al acestui mormint a fost un vas mare de culoare cenușie, ornamentat în tehnica ștampilării, din care s-au păstrat numai câteva fragmente. Gîtul vasului este decorat de două rînduri de nervuri în relief, paralele la distanțe egale, unul aflîndu-se sub buza vasului, iar celălalt la o distanță de 5 cm. Suprafața ceramicii dintre cele două briie

este ornamentată cu un model în rețea înscris într-un cerc prin tehnica ștanțării, la distanțe neregulate. Această tehnică de decorare se inspiră de pe torțele rodiane și mai ales tasiene⁴. (Col. Arheologie, inv. nr. 1603, fig. 3).

Descoperirea din municipiul Rm. Vilcea vine să îmbogățească palmaresul descoperirilor de vase ornamentate în tehnica ștampilării dar cu un element decorativ nou.

Și la sud de Dunăre găsim decorul realizat prin tehnica ștanțării de pe vasele pithoi de la Seutopolis⁵, Sofia⁶, și Dolno-Sahrane (Stara-Zagora)⁷, care datează de la sfîrșitul sec. IV—III î.e.n. Cercetătoarea bulgară Maria

3. D. Berciu, *Buridava dacică*, București, 1981, p. 122.

4. Silvia Marinescu-Bilcu, *Cîteva descoperiri geto-dace de la Căscioarele*, S.C.I.V., Tom. 17(1), 1966, p. 113.

5. Maria Cičikova, *Les timbres sur pithoi Seuthopolis*, în: „B.C.H.”, II, 1958, p. 471 și urm.; fig. 8, 10, 11, 13 și Pl. XXVII.

6. *Ibidem*.

7. M. Stančiova, *Materieux archéologiques de Sofia préromaine*, în: „Izvestia Institut”, XIX, 1966, p. 232 și fig. 4.

Cicikova consideră că și la sud de Dunăre decorul prin ștampilare își are originea tot de pe anforele thasiene. Decorarea prin tehnica ștampilării, s-a căzut de acord că atât la nord cât și la sud de Dunăre, își are originea comună elenistică⁸.

Ceramica acestui mormînt mai poartă încă haina hallstattiană. Concretizarea acesteia o avem în formele de vase însăși și în tehnica de lucru⁹.

Populația acestor meleaguri întreținea legături comerciale cu o serie de orașe din Grecia, de unde cumpărau vinuri superioare, ulei, măsline, etc. Ele erau ambalate și transportate în anfore, chiupuri și alte genuri de vase. Meșterii locali lucrau o serie de vase avînd ca prototipuri modelele de import. Astfel se explică că în acest mormînt s-a găsit o anforă de tip thasos¹⁰ și fragmentele de ceramică cenușie ornamentate într-o tehnică folosită de centrele elenistice (Rodos și Thasos). Se știe că aceste centre au avut o intensă activitate comercială pe valea Dunării și afluenților săi, cel puțin din secolul IV î.e.n.¹¹.

Descoperirea din municipiul Rm. Vilcea, vine să ateste legăturile comerciale pe care le-a avut populația daco-getică a acestor meleaguri cu lumea elenistică.

UN TOMBEAU DACO-GÊTIQUE DÉCOUVERT DANS LE MUNICIPE RÎMNICU VÎLCEA

RÉSUMÉ

Une découverte accidentelle a mis au jour un matériel archéologique appartenant à une tombeau géto-dacique. Cette étude offre à la recherche historique des informations et de nouvelles preuves sur notre continuité matérielle et spirituelle sur ces terres

8. Emil Moscalu, *Așezarea dacică de la Cozia Veche* (jud. Vilcea), S.C.I.V., Tom. 19(4), 1968, p. 629

9. I. H. Crișan, *Ceramica daco-getică*, p. 212.

10. V. Canarache, *Importul amforelor ștampilate la Istria*, 1957, p. 36.

11. Vasile Pârvan, *Dacia, Civilizațiile străvechi din regiunile carpato-danubiene*, 1957, București, p. 100.